

Sygn. akt VIII *Pa* 65/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.)
Sędziowie:	Grzegorz Tyrka del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2019r. w Gliwicach

sprawy z powództwa M. O., S. W. (W.), K. P.

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku częściowego Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 29 sierpnia 2018 r. **sygn. akt** IV P 140/18

oddala apelację.

(-) sędzia del. Anna Capik-Pater (-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) (-) sędzia Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII Pa 65/19

UZASADNIENIE

Powódka M. O. wniosła pozew przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagając się zasądzenia kwoty 10.000 złotych tytułem rekompensaty za utratę prawa do bezpłatnego węgla. Uzasadniając swoje żądanie podała, że uznano ją za osobę nieuprawnioną pomimo, że jest wdową po emerycie górniku z kopalni (...).

Powódka K. P. wniosła pozew przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagając się zasądzenia kwoty 10.000 złotych tytułem rekompensaty za utratę prawa do bezpłatnego węgla. Uzasadniając swoje żądanie podała, że jej mąż przeszedł na rentę z kopalni KWK (...) w R. i nie zmarł - jak to podała pozwana w decyzji odmownej - w trakcie pracy.

Powódka S. W. wniosła pozew przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagając się zasądzenia kwoty 10.000 złotych tytułem rekompensaty za utratę prawa do bezpłatnego węgla. Uzasadniając swoje żądanie podała, że jest wdową po zmarłym w dniu 20 grudnia 2015 r. mężu H. W. (1), który w chwili śmierci był uprawniony i pobierał deputat węglowy.

Powódka M. P. wniosła pozew przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagając się zasądzenia kwoty 10.000 złotych tytułem rekompensaty za utratę prawa do bezpłatnego węgla. Uzasadniając swoje żądanie podała, że pobierała deputat węglowy po zmarłym mężu, który pracował w KWK (...) w Z..

Pozwana Spółka (...) S.A. w B. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództw i zasądzenie kosztów postępowania. Odnośnie powódek K. P., S. W. i M. P. wskazała, iż powódki nie udokumentowały przysługiwania im renty rodzinnej po zmarłych mężach. Nadto rekompensata nie przysługuje wdowom, których mężowie zmarli w trakcie wykonywania pracy. Odnośnie powódki M. O. strona pozwana podniosła, iż powódka nie wykazała gdzie pracował jej mąż, ani nie wykazała by pobierał deputat węglowy. Przedłożyła jedynie decyzję emerytalną męża.

Sąd Rejonowy w Zabrze wyrokiem częściowym z dnia 29 sierpnia 2018 roku zasądził od pozwanej na rzecz powódek M. O., K. P., S. W. po 10.000 zł i oddalił powództwo M. P..

Sąd ten ustalił następujący stan faktyczny:

Mąż powódki M. P. zmarł w szpitalu po 8 dniach od wypadku przy pracy w KWK (...) w Z..

Powódka K. P. w 1995 r. przeszła na rentę inwalidzką z kopalni (...) i otrzymywała deputat węglowy do czasu jego likwidacji. Mąż powódki E. P. pobierał górniczą rentę z tytułu niezdolności do pracy w okresie od 28 lutego 1979 r. do dnia 12 czerwca 2004 r. tj. do dnia śmierci. Od daty śmierci męża powódce przysługuje na stałe renta rodzinna. Mąż powódki przeszedł na rentę z Kopalni (...) w R.. Do wniosku o rekompensatę powódka przedłożyła odcinek za pobór deputatu.

Mąż S. H. W. przeszedł na wcześniejszą emeryturę z Kopalni (...), gdzie pracował do 30 czerwca 1986 r. Powódka pobiera rentę rodzinną od 1 grudnia 2015 r., przyznaną na stałe. Prawidłowe nazwisko powódki i męża powódki to (...). Mąż powódki przed administracyjną zmianą personaliów nazywał się H. W. (2), a uprzednio nosił nazwisko rodowe W.. Mąż powódki zmarł 20 grudnia 2015 r.

Mąż powódki F. O. przeszedł na emeryturę z KWK (...) w R., gdzie pracował do 21 sierpnia 1970 r. Pismem z dnia 24 września 2014 r. powoda została poinformowana przez poprzednika prawnego pozwanej (...), iż od dnia 1 stycznia 2015 r. nie będzie jej wypłacany deputat węglowy w związku z jego likwidacją. Mąż powódki zmarł na emeryturze w 2002 r.

Spółka (...) S.A. w B. odmówiła powódkom rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla przewidzianej w ustawie z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla

Sąd Rejonowy uznał, że:

Prawo do rekompensaty z utraty prawa do bezpłatnego węgla wyprowadzone zostało ustawą z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U.2017.1971). W art.2 pkt 1 cytowanej ustawy określono kto jest osobą uprawnioną do otrzymania świadczenia rekompensacyjnego.

Z powyższego wynika, że prawo do rekompensaty nie przysługuje wdowom i sierotom po zmarłych pracownikach, nawet jeżeli ich śmierć nastąpiła w wyniku wypadku przy pracy, a osoba ta uprawniona jest do renty rodzinnej. Na podstawie powyższych przepisów sąd stwierdził, że powództwo M. P. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powództwa S. W., K. P. i M. O. zasługiwały natomiast na uwzględnieniu. Powódki wbrew stanowisku pozwanej wykazały odpowiednimi zaświadczeniami, że śmierć ich mężów nastąpiła w okresie, kiedy pobierali świadczenie z systemu ubezpieczeń społecznych. Powódki pobierają rentę rodzinną i były uprawnione do pobierania deputatu. Jednocześnie

sądowi z urzędu wiadomym jest, iż w kopalniach (...) emerytom i rencistom przysługiwało prawo do bezpłatnego węgla do czasu jego likwidacji z końcem 2014 r.

Powyższy wyrok w pkt 1 zaskarżyła pozwana. Rozstrzygnięciu zarzuciła:

1) naruszenie prawa materialnego, a to art. 2 pkt 1) oraz art. 5 ust. pkt 1) ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, poprzez uznanie powoda za osobę uprawnioną do rekompensaty w rozumieniu tego przepisu w sytuacji, w której powód nie przedłożył wraz z wnioskiem o rekompensatę dokumentów potwierdzających uprawnienie dożądanego świadczenia.

W oparciu o tak przedstawione zarzuty pozwana wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powódki wniosły o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył:

apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i Sąd Okręgowy je podziela.

Przepis art. 2 pkt 1) ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla określa osoby uprawnione do otrzymania rekompensaty. Zgodnie z tym przepisem za osobę uprawnioną do świadczenia rekompensacyjnego uważa się emeryta i rencistę mających ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zwanej dalej "rentą", i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury lub renty do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń oraz wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie o której mowa w lit. a.

Z kolei przepis art. 5 ust. 3 ustawy określa wymogi jakie musi spełniać wniosek o wypłatę świadczenia. Zgodnie zaś z art. 5 ust. 5 ustawy w przypadku gdy wniosek o wypłatę rekompensaty nie zawiera danych, o których mowa w ust. 2 lub nie dołączono do niego dokumentów, o których mowa w ust. 3 pkt 1, lub oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, przedsiębiorstwo wypłacające niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub dołączenia dokumentów lub oświadczenia w terminie 7 dni. Jeśli pozwana uznała, że wnioski powódek mają braki powinna skorzystać z możliwości wezwania do ich uzupełnienia.

Sąd Rejonowy prawidłowo uznał powódki za osoby uprawnione do świadczeń z tytułu rekompensaty.

F. O. pracował w KWK (...) od 17 stycznia 1946 roku do 21 sierpnia 1970 roku. Na emeryturę przeszedł 3 kwietnia 1969 roku. Powódka jest uprawniona do renty rodzinnej na stałe od 11 maja 2002 roku.

E. P. pracował w KWK (...) w okresach od 19 sierpnia 1964 roku do 14 maja 1965 roku, od 4 maja 1972 roku do 27 lutego 1979 roku i od 24 sierpnia 1982 roku do 31 października 1993 roku. W ostatnim z wymienionych okresów pracował na powierzchni i był rencistą. Na rentę przeszedł 28 lutego 1979 roku i pobierał ją do 12 czerwca 2004 roku. W Kopalniach (...) S.A. pracował od 1 listopada 1993 roku do 31 maja 1995 roku - już jako rencista z KWK (...). Powódka jest uprawniona do renty rodzinnej od 12 czerwca 2004 roku na stałe.

H. W. (1) pracował w KWK (...) od 2 kwietnia 1955 roku do 30 czerwca 1986 roku i z tej kopalni przeszedł na emeryturę. S. W. pobiera rentę rodzinną od 1 grudnia 2015 roku.

Mężowie powódek jako osoby pobierające wyżej wymienione świadczenia z ZUS pobierali deputat węglowy. Po ich śmierci deputat węglowy pobierały powódki jako wdowy, do końca 2014 roku, a to w związku z likwidacją prawa do bezpłatnego węgla dla emerytów i rencistów mocą uchwały zarządu (...) S.A. nr (...).

W tej sytuacji powódki spełniały przesłanki do uznania je za osoby uprawnione do rekompensaty w rozumieniu art. 2 pkt 1) ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. Sąd pierwszej instancji nie naruszył prawa materialnego.

W związku z powyższym apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

(-) Sędzia Anna Capik-Pater (-) Sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) (-) Sędzia Grzegorz Tyrka